

Ο ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ - Μανώλης Καλομοίρης

Ο Μανώλης Καλομοίρης (14 Δεκεμβρίου 1883 – 3 Απριλίου 1962)

ήταν Έλληνας μουσικός και συνθέτης.

Ο μουσικός γλωσσοπλάστης της νεώτερης Ελλάδας, όπως χαρακτηρίστηκε, υπήρξε η επιβλητικότερη μορφή της Εθνικής Σχολής. Η μουσική του δημιουργία, αν και πνευματικό τέκνο του βαγκνερικού μουσικού δράματος και της ρωσικής εθνικής «σχολής των Πέντε», είναι δημιουργία βαθύτατα προσωπική, θεμελιωμένη κυρίως επάνω στο δημοτικό τραγούδι. Συνέθεσε πολλά έργα, μεταξύ αυτών πέντε όπερες, τρεις συμφωνίες, ένα κοντσέρτο για πιάνο, κύκλους τραγουδιών για φωνή και ορχήστρα ή για φωνή και πιάνο, έργα για πιάνο, μουσική δωματίου, χορωδιακά, καθώς και έργα για παιδιά. Υπήρξε ακόμη συγγραφέας παιδαγωγικών βιβλίων για την θεωρία της μουσικής.

Με βάση το δημοτικό τραγούδι Το γιοφύρι της Άρτας, ο Νίκος Καζαντζάκης έγραψε το 1909 τραγωδία που μελοποίησε ο Μανώλης Καλομοίρης. Η τραγωδία πρωτοπαρουσιάστηκε στην Αθήνα το 1916 και χαιρετίστηκε ως μουσικός σταθμός (ΕΣΤΙΑ 12 Μαρτίου 1916).

Ο συνθέτης στον πρόλογο του σημείωσε μεταξύ άλλων: "Διάλεξε ο μουσικός την τραγωδία του Πρωτομάστορα ... γιατί πιστεύει πως ο θρύλος μονάχα, ο μύθος της αρχαίας τραγωδίας, καταδέχεται και τη ζητάει μάλιστα την επεξεργασία της μουσικής, τη μουσική ατμόσφαιρα. Σε τέτοια ατμόσφαιρα ίσα-ίσα ο κόσμος του θρύλου ο φανταστικός, ζει πιο άνετα και πιο έντονα την παραμυθένια του ζωή."

Δεκατρία χρόνια αργότερα, το 1929, ο συνθέτης έχοντας ξαναδουλέψει το έργο θα σημειώσει: "... Έτσι ο Πρωτομάστορας μου φαντάζει σαν σύμβολο της ζωής μου και της Μοίρας - της Μοίρας κάθε τεχνίτη του τόπου μας, την ορμή για τα μεγάλα, για τα ωραία, μα που δεν μπορεί ή δεν τον αφήνουν να στήσει. ... μέσα στη μουσική του θρύλου του Γιοφυριού της Άρτας είχα κλείσει μαζί με αρκετές νεανικές απειρίες και αδεξιότητες ότι καλύρεο είχα από τη φλόγα της ζωής μου, από τα όνειρα μου, από την Ελλάδα μου..."

Source URL: <http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=el/node/1585#comment-0>